

Onderwerp: Verordening beslistermijn
schuldhulpverlening gemeente
Schiermonnikoog

Schiermonnikoog, 31 augustus 2021

Aan de Gemeenteraad,

Voorstel

De 'Verordening beslistermijn schuldhulpverlening gemeente Schiermonnikoog' vast te stellen.

Toelichting

Sinds 2012 zijn gemeenten, met de invoering van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs), verantwoordelijk voor het verlenen van hulp aan inwoners met problematische schulden. Een problematische schuld is een schuld die niet afgelost kan worden volgens de afspraken die daarover zijn gemaakt en leidt tot betalingsachterstanden en/of financiële tekorten bij degene die de schuld is aangegaan.

Uit landelijk onderzoek weten we dat het aantal mensen dat te maken heeft met betalingsproblemen, krappe financiën, en schulden, veel groter is dan het aantal mensen dat met het oplossen van die problemen geholpen wordt. Op Schiermonnikoog zal dat niet anders zijn.

Daarnaast komt uit onderzoek naar voren dat de meeste mensen bij beginnende financiële problemen niet uit zichzelf hulp zoeken. Mensen gaan pas op zoek naar hulp als de schulden en betalingsproblemen zodanig zijn opgelopen dat degene met de schuld zelf geen oplossing meer ziet.

Wijziging Wet gemeentelijke schuldhulpverlening per 1 januari 2021

Landelijk is het aantal mensen dat zijn financiële verplichtingen niet na kan komen de afgelopen jaren zorgwekkend gestegen. Omdat steeds meer mensen te maken hebben met problematische schulden is de overheid gaan inzetten op het terugdringen en voorkomen ervan. Met een Actieplan Brede Schuldenaanpak (2018) wil men de problemen aanpakken. Het Actieplan bestaat uit drie pijlers: 1^e de vroegtijdige signalering en preventie van problematische schulden; 2e het ontzorgen en ondersteunen van mensen met problematische schulden, en 3e een zorgvuldige en maatschappelijk verantwoorde incasso.

De gemeenten zijn aangewezen om schulden van inwoners vroegtijdig te signaleren. De meerwaarde is dat de signalen van meerdere partijen op één plek (bij de gemeente) verzameld worden; en dat dit gebeurt als de achterstand te overzien is. Bovendien kunnen betalingsachterstanden bij meerdere partijen een indicator zijn voor bredere financiële problemen van een inwoner. Door vroegsignalering ontstaat een preciezer beeld van de mensen met betalingsachterstanden, en van de redenen die zij kunnen hebben om betalingen niet op tijd te doen.

Voor de vroegtijdige signalering van schulden moest de Wgs worden aangepast. Met de wetswijziging heeft de gemeente de verplichting gekregen om op signalen van betalingsachterstanden snel actie te

ondernemen en een hulpaanbod te doen aan de mensen die daarmee te maken hebben. Binnen vier weken moet er een “eerste gesprek” plaatsvinden met degene met de betalingsachterstand(en). Indien er sprake is van een “bedreigende situatie” moet dit eerste gesprek binnen drie dagen plaatsvinden (Wgs art.4 lid 1a). Bij een bedreigende situatie moet dan gedacht worden aan huisuitzetting, of afsluiting van de nutsvoorzieningen.

De gemeente heeft nu dus de taak gekregen de signalen over betalingsachterstanden te verzamelen, snel hulp aan te bieden, en moet hier ook een beschikking op afgeven. In het Besluit gemeentelijke schuldhelpverlening (ook per 1-1-2021 in werking getreden) en in de Memorie van Toelichting Wgs is omschreven van welke schuldeisers de gemeente de in de wet genoemde signalen mag ontvangen; het gaat om huurachterstand, betalingen voor energie (gas, electriciteit en warmte), voor drinkwater en voor de zorgverzekering.

Deze ‘vaste lastenpartners’ hebben een convenant gesloten: het landelijk Convenant Vroegsignalering. Bij het convenant hoort een overeenkomst waarin gemeenten en hun vaste lastenpartners afspraken kunnen maken over de uitwisseling van gegevens en het afgeven van signalen over betalingsachterstanden.

Verordening beslistermijn schuldhelpverlening

De beschikking tot schuldhelpverlening, of de weigering, moet worden afgegeven na het eerste gesprek. In de beschikking moet een plan van aanpak opgenomen (Wgs art. 4a lid 1). De meeste gemeenten hanteren voor het traject (de beslistermijn) een termijn van acht weken. Dat is gelijk aan de beslistermijn in de Awb. In de wet is bepaald dat deze beslistermijn in een verordening moet worden vastgelegd (Wgs art. 4a lid 3), omdat deze termijn ook korter dan acht weken mag zijn. De verordening moet door de gemeenteraad worden vastgesteld.

De uitvoering van vroegsignalering op Schiermonnikoog

Het Team Zorg en Welzijn draagt zorg voor het verzamelen en opvolgen van signalen van de vaste lastenpartners. Wanneer een inwoner voor schuldhelp in aanmerking komt wordt deze doorverwezen naar de medewerkers die hierbij kunnen ondersteunen, en samen met de inwoner aan een oplossing van de financiële problemen kunnen werken. In een protocol wordt het traject voor de hulpverlening vastgelegd.

De signalen van de vaste lastenpartners worden verzameld in een aparte mailbox. Afspraken over de signalen leggen we vast in de bij het convenant horende overeenkomst.

Daarnaast willen we nog meer gaan inzetten op preventie. We willen inwoners met alle soorten vragen op financieel gebied waar nodig ondersteunen, en niet alleen mensen met problematische schulden bijstaan, maar ook advies geven aan mensen met beginnende schulden.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Schiermonnikoog,
de secretaris, de burgemeester,

R. Thedinga

I. van Gent